

Päiväys
16.12.2025

Diaarinumero
970/03.04.04.04.23/2024
978/03.04.04.04.23/2024

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

16.12.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **23.12.2025**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 16.12.2025 nro 1600/2025, valitus maa-aines- ja ympäristölupa-asiassa, maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa hiekan ja soran ottoon, murskeen valmistukseen ja välivarastointiin, Ruovesi.

Luvan hakija

Morenia Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **16.12.2025 – 22.1.2026**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://tuomioistuimet.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **22.1.2026**.

16.12.2025

Dnrot

970/03.04.04.04.23/2024

978/03.04.04.04.23/2024

Asia Valitukset ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa

Valittajat 1. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

2. Suomen luonnonsuojeluliiton Virtain-Ruoveden yhdistys ry

Luvan hakija Morenia Oy

Päätös, josta valitetaan

Ruoveden kunnan ympäristölautakunta 18.6.2024 (13.6.2024 § 45)

Ympäristölautakunta on myöntänyt Morenia Oy:lle maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen yhteisluvan maa-ainesten ottamiseen Ruoveden kunnassa kiinteistöillä 702-893-1-4 Valtion metsämaa ja 702-416-1-194 Siikakangas.

Yhteislupa on myönnetty hakemuksen ja ottamisluvan mukaisesti lupamääräyksin 1–31, joista lupamääräykset 7, 9, 11, 12, 14–16 ja 23 kuuluvat seuraavasti:

7. Ottamista ei saa ulottaa ottamissuunnitelmassa esitettyä alinta ottamistasoa +168,05 (N2000) alemmaksi. Pohjaveden pinnan ja alimman ottotason väliin on jätettävä vähintään 4 m suojakerros.

9. Maa-ainesten ottamistoiminta kokonaisuudessaan on toteutettava siten, että missään toimintavaiheessa ei pääse syntymään pohja- tai pintaveden tai maaperän pilaantumisvaaraa. Suojaava puusto ottamisalueen ympärillä on säilytettävä.

11. Murskausta ei tulisi tehdä 15.4.–31.7. välisenä aikana lintujen pesimisajan rauhoittamiseksi. Kuormausta ja kuljetusta saa tehdä ympäri vuoden.

12. Toiminta tulee tapahtua siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän melua ympäristöön. Murskauslaitteisto on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimpaan kohtaan. Varastokasojen sijoittelulla on pyrittävä ehkäisemään sekä melu- että pölyhaittoja.

14. Laitoksen kaikissa toiminnoissa on huolehdittava, ettei pölyämisestä aiheudu haittaa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet tai käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikka. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kastettava ja siten estettävä pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle.

15. Otto- ja tukitoiminnoissa käytettävien koneiden säilytys- ja tankkausalueet tulee tiivistää läpäisemättömiksi. Polttoaineet on säilytettävä kaksoisvaipallisissa, lukituissa säiliöissä. Säiliöissä tulee olla sekä ylitäytönestin että sulkuventtiili.

16. Murskauslaitteiston alusta tulee suojata tiiviiksi siten, että mahdolliset päästöt maaperään tai pinta- ja pohjaveteen estetään. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella tulee olla saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia. Mahdolliset vuodot on kerättävä välittömästi talteen ja toimitettava vaarallisten jätteiden käsittelyyn.

23. Alueelle on asennettava pohjavesiputki, josta pohjaveden pinnan korkeutta on seurattava neljä kertaa vuodessa noin kolmen kuukauden välein. Pohjavedestä tulee ottaa vuosittain vesinäyte, josta analysoidaan pH, sameus, väri, happi, sähkönjohtavuus, kiintoainepitoisuus, TOC, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, nitraattityppi, kloridi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, arseeni ja hiilivedyt (C10-C40). Tarkkailumääräystä voidaan muuttaa lupaviranomaisen päätöksellä.

Lupapäätös on voimassa 18.6.2034 saakka.

Lautakunta on päättänyt, että toiminta voidaan aloittaa, kun edellytetty vakuus on asetettu.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (ELY-keskus) on vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan, ja asia palautetaan ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksen täytäntöönpano tulee kieltää siihen asti, kunnes pääasia on ratkaistu.

Vaatimusten tueksi on esitetty muun muassa, että asiassa on tapahtunut menettelyvirheitä. Morenia Oy:n toiminta sijaitsee luokitellulla vedenhankintaan soveltuvalla Siikakankaan pohjavesialueella (0470211) pohjaveden muodostumisalueella. Asiassa ei ole pyydetty lausuntoa alueelliselta ELY-keskukselta, vaikka ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 12 § niin edellyttää. ELY-keskukselle ei ole

myöskään toimitettu valitusosoitusta päätöksestä samalla kun päätös on annettu tiedoksi, mikä on hallintolain (434/2003) 47 §:n vastaista.

Lupapäätös on puutteellinen muun muassa, koska siinä ei ole esitetty riittävällä tarkkuudella toiminnan sijoittumispaikkaa. Toiminnan sijoittumista ja siten myös sen mahdollisia haittavaikutuksia sekä ympäristölle että mahdollisille haitankärsijöille on mahdoton arvioida. Päätöksessä esitettyjen tietojen mukaan alue ei laajene entisestään aikaisemmin myönnetystä ottoalueesta, mutta päätöksestä ei kuitenkaan selviä, onko ottoalueella vielä koskemattomia alueita, joita ei ole vielä maa-ainesten ottoa varten avattu. Kiinteistöjen vieressä on myös arvokas harjuaalue sekä Natura 2000 -alue.

Kyseisillä kiinteistöillä on ollut aiemminkin toimintaa, jolle on myönnetty ympäristölupa 30.4.2014. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 2.10.2015 tiukentanut mainitussa lupapäätöksessä annettuja määräyksiä useilta osin pohjaveden suojelun parantamiseksi. Valituksenalaisessa päätöksessä pohjaveden suojelusta on annettu ympäristönsuojelullisesti lievemmat lupamääräykset kuin mitä hallinto-oikeuden päätöksessä on edellytetty.

Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut aikaisemman päätöksen lupamääräyksiä polttoaineiden säilytys- ja tankkausalueen pohjarakenteiden ja hulevesien hallinnan osalta. Hallinto-oikeuden muuttaman määräyksen mukaan polttoaineiden säilytys ja tankkausalue on sijoitettava alueella käytettäviä kemikaaleja kestäväällä vähintään 1 mm:n vahvuisesta muovista tai vastaavan tiiveysasteen saavuttavasta materiaalista rakennetulle suoja-alueelle, joka on täytetty vähintään 30 cm:n paksuisella kerroksella hienojakoista maa-ainesta. Suoja-alueelle kertyvät hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle tai alue on katettava. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 15 säilytys- ja tankkausalueelta on edellytetty vain läpäisemättömäksi tiivistämistä. Tämän tyyppinen lupamääräys ei sisällä velvoittavuutta käytettävän rakenteen ajallisesta tai mekaanisesta kestävydestä esimerkiksi kemikaalin tai öljyn suhteen. Moni rakenne on hetken aikaa läpäisemätön, mutta ei silti välttämättä sovellu tämän tyyppiseen käyttöön tai suojaa maaperää tai pohjavettä vaaditulla tavalla.

Lisäksi Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen mukaan alueelle saa sijoittaa yhden murskausaseman, jonka öljyä tai polttoainetta sisältävä alue tulee suojata 50 cm:n paksuisella savesta tai siltistä rakennetulla tiiviillä maakerroksella tai vähintään 1 mm:n vahvuisella alueella käytettäviä kemikaaleja kestäväällä muovilla, jonka päälle tulee vähintään 30 cm:n paksuinen maakerros tai muu vastaava tiivis rakenne. Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole otettu huomioon Vaasan hallinto-oikeuden tekemiä muutoksia aikaisempaan päätökseen. Murskauslaitteiston alustalle on asetettu vaatimukseksi vain tiiviiksi suojaaminen. Valituksenalaisessa päätöksessä on lisäksi määrätty sijoittamaan murskauslaitos toiminta-alueen matalimpaan kohtaan melu- ja pölyhaittojen vuoksi, mikä on ristiriitaista alueen pohjavesiolosuhteet huomioon ottaen. Alimmassa kohdassa pohjavettä suojaava maakerros on ohuimmillaan, eikä öljyä käyttävää murskauslaitosta tule sijoittaa luvassa määrättyllä tavalla. Valituksenalaisella päätöksellä on myös sallittu alueelle tuotava, liikkuva murskauslaitos. Pohjavesialueella tulisi

sallia vain yksi, kiinteä sijoituspaikka riittävien suojarakenteiden mahdollistamiseksi.

ELY-keskus on viitannut myös Vaasan hallinto-oikeuden 28.6.2022 antamaan päätökseen 22/0031/1, jolla Ruoveden kunnan ympäristölautakunnan päätös Siikakankaan pohjavesialueelle sijoittuvasta yhteisluvasta on kumottu ja asia palautettu ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Vaasan hallinto-oikeus katsoi, että hanke edellytti vesilain mukaista lupaa ja asiaa uudelleen käsitellessä hakijalle oli varattava tilaisuus vesilain mukaisen luvan hakemiseen. Valituksenalainen asia tulee palauttaa uudelleen käsiteltäväksi myös sen arvioimiseksi, edellyttävätkö hankkeen mahdolliset pohjavesivaikutukset vesilain mukaisen luvan hakemista.

Päätöksessä ei ole määrätty toimitettavaksi pohjaveden tarkkailutuloksia ELY-keskukselle, minkä vuoksi toiminnanaikainen pohjaveden tilan valvonta jäisi puutteelliseksi. ELY-keskus on viitannut ympäristönsuojeluasetuksen 7 §:ssä säädettyihin hakemuksen sisältövaatimuksiin, silloin kun toiminta sijoittuu vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle. Koska ELY-keskukselta ei ole pyydetty asiassa lausuntoa, ELY-keskuksella ei ole ollut mahdollisuutta tutustua näihin hakemusasiasiakirjoihin. Lupamääräyksissä on kuitenkin annettu puutteelliset määräykset pohjaveden suojelusta todeten ylimalkaisesti, että ”toiminnoista ei saa aiheutua haittaa pohjavedelle”. Lisäksi selvitykset ja määräykset pohjavedensuojausrakenteista ovat puutteelliset.

Valituksenalaisessa päätöksessä on kerrottu, että alueella tehdään luontoselvitys touko-kesäkuussa vuonna 2024. Luontoselvitys olisi tullut tehdä ennen toiminnan aloittamista, ja selvityksen tiedot olisi tullut huomioida toimintaa koskevassa päätöksessä.

Toimintaan liittyy kevyen polttoöljyn käyttöä, öljyn kuljetusta toimintapaikalla, koneiden tankkausta sekä öljyn varastointia. Päätöksestä ei käy ilmi, paljonko öljyä käytettäisiin toiminnassa. Valituksenalaisesta päätöksestä ei käy ilmi myöskään käytettävien suojausten laatu tai tankkausalueiden sijainnit. Käytettävä murskausasema on liikkuva. Onnettomuudet ja muut normaalista toiminnasta poikkeavat häiriötilanteet ovat mahdollisia toiminnan yhteydessä. Mikäli alueella tapahtuisi toimintahäiriö tai onnettomuus, joka aiheuttaisi öljyvuodon, öljyä voisi lupamääräysten mukaisten suojausten sitä estämättä päästä maaperään ja pohjaveteen. Lupapäätöksen puutteellisuuden takia onnettomuusriskiä ja toisaalta käytettäviä suojauksia on mahdoton arvioida luotettavasti, minkä vuoksi valituksenalainen päätös on muun muassa ympäristönsuojelulain 52 §:n vastainen puutteellisten määräysten takia. Toiminnan aloittamiselle ennen pääasian arviointia ja päätöksen lainvoimaiseksi tuloa ei ole ympäristönsuojelulain määrittelemiä edellytyksiä, ja toiminnan aloittaminen puutteellisilla suojausrakenteilla voi tehdä muutoksenhaun hyödyttömäksi.

2. *Suomen luonnonsuojeluliiton Virtain-Ruoveden yhdistys ry* on vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja päätöksen täytäntöönpano kielletään.

Vaatimusten tueksi on esitetty muun muassa, että Siikakangas on maakunnallisesti tärkeää pohjavesialuetta, joka on Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 määritelty teknisen huollon kehittämisen kohdealueeksi ja pohjavesialueeksi (tk-alue), jolla tulee varautua seudulliseen vedenhankintaan. Tk-alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueelle ei saa sijoittaa sellaista maankäyttöä, joka voi vaarantaa alueen vaihtoehtoisia käyttömahdollisuuksia vedenhankintaan. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Siikannevan (FI0341008) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseen.

Siikakankaan alueesta on vuonna 2017 tehty tutkimus Siikakankaan pohjavesialueen soveltuminen vedenhankintaan ja maa-ainesten ottamisen yleissuunnitelma Ruoveden kunnan, Turun yliopiston ja ELY-keskuksen kanssa (Nylund 2017). Siinä esitetään suositus: ”Jotta maa-ainesten ottamisesta ei aiheutuisi haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun ja määrään, tulee mahdollisten uusien alueiden käyttöönotto tapahtua vasta silloin, kun käytöstä poistuneet ottamisalueet on saatu jälkihoidettua siinä määrin, etteivät ne enää aiheuta merkittävää riskiä alueen pohjavedelle.” Pirkanmaan vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on esitetty yhtenä vaihtoehtona Siikakankaan pohjavesialueen hyödyntämistä Tampereen ja kehyskuntien vedenhankinnassa.

Siikakankaan maa-ainesten ottoalueiden määrä ja pinta-ala (62,47 hehtaaria) ylittävät YVA-kynnyksen niin määrän kuin pinta-alankin perusteella. Siksi koko Siikakankaan alueelle tulisi laatia YVA-lain mukainen arviointi.

Toiminnan sijoituessa tärkeälle pohjavesialueelle luvanhakijan tulee hakea vesilain mukaista lupaa. Yhdistys on viitannut korkeimman hallinto-oikeuden 16.7.2020 antamaan päätökseen taltionumero 3201. Vesilain mukaisessa lupaharkinnassa voidaan tarkemmin perehtyä hankkeen pohjavesivaikutuksiin. Lupahakemuksen kohteena oleva alue on pinta-alaltaan pieni, mutta se sijoittuu laajalle valtion omistamalle alueelle. Vaarana on ottoalueen laajentaminen soravarantojen ehtyessä lupa-alueelta.

Hakemuksessa pohjavesiasiat on selvitetty puutteellisesti, eikä hakemuksen perusteella voi luotettavasti arvioida hankkeen vaikutuksia pohjavedelle. Hakemuksen mukaan hankealueen pohjaveden virtaussuuntia ei ole selvitetty eikä alueella olevasta tarkkailuputkesta otetuista pohjavesinäytteistä ole tehty vesianalyysyjä pohjaveden laadun selvittämiseksi. Ottosuunnitelmassa esitetään, että vanhaa ottoaluetta käytetään varastointi- ja tukialueena. Kun tukitoiminta-alue sijoitetaan vanhan ottoalueen pohjalle, se aiheuttaa suuremman riskin pohjavedelle, koska maakerros pohjaveden päällä on matalampi kuin alueella, jolla ei ole ollut ottotoimintaa. Valittaja on esittänyt, että vanhan ottoluvan maisemointia ja jätehuoltoa koskevia lupamääräyksiä ei ole noudatettu. Yhtiö ei ole tehnyt omia luontoselvityksiä alueelta.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on 10.10.2024 antamallaan välipäätöksellä numero 1391/2024 kieltänyt päätöksen täytäntöönpanon. Määräys on voimassa siihen saakka, kunnes pääasiaa koskeva valitus on lainvoimaisesti ratkaistu tai kunnes asiasta toisin määrätään.

Ruoveden kunnan ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksista. *Hallinto-oikeus* on varannut Ruoveden kunnalle, Ruoveden kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja Morenia Oy:lle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksista.

Ruoveden kunnan ympäristölautakunta on lausunnossaan esittänyt, että ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukainen toiminta ei aiheuta vaaraa vaihtoehtoisille käyttömahdollisuuksille, eikä alueen kaavoitus täten aseta estettä luvan myöntämiselle.

Ottaen huomioon välimatka ja Ruoveden eteläpuolisten kuntien pohjavesivarannot Siikanevan 2E-luokan pohjavesialueen käyttö Tampereen vedenhankinnassa on niin teoreettinen, ettei tämä voi olla esteenä jatkaa jo käytössä olevien maa-ainesalueiden käyttöä. Siikanevan alueelle sijoittuu useampi maa-ainesten ottoalue, mutta alueen rikkonaisuutta lisää, jos valitusten takia jatkolupia ei voida myöntää jo avatuille ottoalueille ja niiden kokonaisvaltaiseen käyttöön. Kestävän kehityksen mukaista olisi hyödyntää jo aloitetun ja kuoritun ottoalueen soravarat kokonaisuudessaan ja maisemoida alue asianmukaisesti, jolloin muodostuva kasvillisuus osaltaan suojaa pohjavettä. Lausunnossa on viitattu Siikakankaan pohjavesialueen soveltumisesta vedenhankintaan ja maa-ainesten ottamisen yhteensovittamisesta tehtyyn yleissuunnitelmaan kanssa (Nylund 2017).

Keväällä/kesällä 2022 viiden eri maa-aineslupahakemuksen yhteydessä Siikanevalla tehtiin kartoitusta YVA-arvioinnin tarpeellisuudesta, jonka tulos oli, että YVA-arvioinnille ei nähty tarvetta.

Vaade vesilain mukaisesta luvasta on toimijoiden tasavertaisuuden vuoksi kohtuuton, koska muilta Siikanevan alueella maa-aineslupan haltijoilta tätä ei ole vaadittu.

Päätös perustuu pääosin ottamissuunnitelmaan. Ottosuunnitelmassa on huomioitu aiempia hallinto-oikeuden lupamääräysten muutoksia. Ottamissuunnitelmaa voidaan pitää osana toiminnanharjoittajan toiminnanohjausta, johon yritys on sitoutunut, joten jokaista esiin tulevaa asiaa ei ole tarve toistaa lupaehdoissa.

ELY-keskuksen Pirkanmaan ympäristötarkastajille pitämässä työkokouksessa vuonna 2023 oli esitetty toive siitä, ettei lausuntoja pyydettäisi vain tavan vuoksi, ilman todellista tarvetta. Siikanevan harjualueen maa-ainesalueiden lupahakemuksista on pyydetty ja saatu lukuisia lausuntoja, joten mitään aivan uutta näkemystä tai tulkintaa tuskin voi ilmaantua.

Keurusselän terveydensuojeluviranomainen on antanut vastineen. Päätöksen mukaisesti toimittaessa ei ole syytä olettaa, että toiminnasta aiheutuisi melu- tai pölyhaittaa asutukselle. Koneiden tankkaus, polttoaineiden käyttö, käsittely ja varastointi tulee järjestää, että siitä ei aiheudu maaperän ja sitä kautta pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Päätöksen perusteella toiminnan tarkkaa sijoittumista ja siten mahdollisia muita terveysvaikutuksia on vaikea arvioida.

Morenia Oy on antanut vastineen.

Pirkanmaan ELY-keskus on antanut vastaselityksen. Muuttuva oikeuskäytäntö, toiminta-alueiden yksilölliset ominaisuudet sekä kehittyvät ympäristövaatimukset vaikuttavat osaltaan siihen, että jokaisen toiminnanharjoittajan sekä toiminta-alueen kohdalla tulee erikseen tehdä harkinta tarvittavista lupamenettelyistä aiempien menettelyiden tähän vaikuttamatta. Asiassa ei ole pyydetty lain edellyttämällä tavalla lausuntoa ELY-keskukselta. Pohjavesialueelle sijoittuvan toiminnan suhteen lainsäädäntö on asiassa yksiselitteinen, eikä ympäristölautakunnan lausunnossa tarkoittamilla viranomaiskeskusteluilla ole tarkoitus, saati mahdollista ohittaa lain vaatimuksia.

Suomen luonnonsuojeluliiton Virtain-Ruoveden yhdistys ry on antanut vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen ja palauttaa asian Ruoveden kunnan ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että:

- 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua;
- 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai
- 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä muun ohella lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista sekä tarvittaessa luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:ssä tarkoitettu arviointi.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Saman pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle sijoitettavaa toimintaa koskevassa hakemuksessa on oltava, jos se on lupaharkinnan kannalta tarpeellista:

- 1) hydrogeologinen yleiskuvaus pohjavesialueesta;
- 2) selvitys pohjaveden tilasta ja maaperän laadusta;
- 3) tiedot pohjaveden pinnankorkeuksista ja virtaussuunnista;
- 4) selvitys toimenpiteistä, joilla estetään päästöt maaperään ja pohjaveteen sekä muista suunnitelluista pohjaveden suojaustoimenpiteistä;
- 5) selvitys kaivoista ja vedenottamoista sekä hankkeen vaikutuksista niihin;
- 6) selvitys vesilain (587/2011) 4 luvun 12 §:ssä tarkoitetuista suoja-alueista ja suoja-alueääräyksistä.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:n 3 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on pyydettävä lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ympäristölupa-asiaassa, joka koskee toiminnan sijoittumista tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin kohdan 4 mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 5 §:n 2 momentin mukaan suunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvitettävä vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 7 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaan ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto, milloin alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta.

Maa-ainesten ottamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 3 momentin kohdan 2 mukaan ottamissuunnitelmaan kuuluva selostus sisältää 1 §:n 3 momentissa lueteltujen asioiden lisäksi tarvittavassa laajuudessa selvityksen ottamisalueen ja sen ympäristön pohjavesiolosuhteista ja pohjaveden havaintopaikoista sekä tiedot alueen läheisyydessä sijaitsevista talousvesikaivoista, pohjavedenottoista ja niiden mahdollisista suojavyöhykkeistä ja suoja-alueääräyksistä.

Luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (Muraus-asetus) 9 §:n 1 momentin mukaan polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Saman asetuksen 2 momentin mukaan tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Asiassa saatu selvitys

Asiassa on kyse maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta yhteisluvasta maa-ainesten ottamiseen ja murskeen valmistukseen Ruoveden kunnassa kiinteistöillä 702-893-1-4 Valtion metsämaa ja 702-416-1-194 Siikakangas. Maa-aineslupa 9.6.2009 § 42 on päättynyt vuonna 2019. Haettava lupa vastaa vanhaa ottamislupaa, jonka ottotoiminta on jäänyt kesken. Otettava aines on hiekkaa ja soraa. Pääosa sora-aineksesta murskattaisiin, seulottaisiin tai välpättäisiin. Ylisuurien kivien rikotusta suoritettaisiin tarvittaessa.

Toiminta-alueen kokonaispinta-ala olisi 10,7 hehtaaria, josta ottamisaluetta on 6,1 hehtaaria. Lupaa on haettu 10 vuodeksi ja otettavan maa-aineksen kokonaismäärä on 300 000 k-m³. Alueelta murskattava kiviaineksen määrä

olisi keskimäärin noin 60 000 tonnia / vuosi. Tukitoimintoalueena käytettävän alueen koko olisi noin 4,7 hehtaaria. Alueella olisi ottotoimintaa ympäri vuoden. Murskaustoiminta ei olisi jatkuvaa, vaan tuotantojaksoina kysynnän mukaan, keskimäärin noin kerran vuodessa. Toimintajaksojen pituudet olisivat arviolta 1–4 viikkoa kerrallaan.

Hakemuksen mukaan murskaus suoritettaisiin siirrettävällä murskauslaitoksella, jonka paikka vaihtelisi maa-ainesten oton mukaan. Käyttöenergia murskalaitokselle tuotettaisiin aggregaateilla, joiden polttoaineena on kevyt polttoöljy. Polttoaineen kulutus keskimäärin olisi 42 000 l/a ja enimmillään 168 000 l/a. Polttoaineen enimmäiskulutus päivässä olisi 3 500 litraa. Polttoaineet (kevyt polttoöljy) säilytettäisiin kaksoisvaipallisissa, ylitäytön estäjillä varustetuissa säiliöissä. Ottamistoiminnan aikana ottoalueelle järjestettäisiin tarvittaessa erillinen tankkausalue, jossa pohja suojattaisiin HPDE-kalvolla. Murskauslaitteiston polttoainesäiliö täytettäisiin siirrettävästä IBC-säiliöstä käyttämällä murskaimen omaa imupumppua. Murskain olisi varustettu ylitäytönestimillä. Tankkauksen jälkeen IBC-säiliö palautettaisiin omalle paikalleen tukitoimintoalueelle.

Tukitoimintoalueella tiivistyskerroksena käytettäisiin tarkoitukseen soveltuvaa vettä läpäisemätöntä kalvoa tai geokomposiittimattoa, esimerkiksi HPDE-kalvo 1 mm tai bentoniittimatto. Tiivistyskerros asennettaisiin vähintään 0,5 metrin syvyydelle maanpinnasta ja kerroksen reuna nostetaan siten, että se muodostaa vähintään 0,3 metrin syvyisen allasmaisen tilan maan alle. Tiivistysrakenteen alimpaan kohtaan asennettaisiin tarkastusputki. Tarkastusputken kautta poistettaisiin tiivistyskerroksen päälle mahdollisesti kertynyt vesi tarvittaessa ja aina ennen tuotantotoiminnan aloittamista.

Ottamisalue sijaitsee Siikakankaan (0470211) pohjavesialueella, joka on luokiteltu muuksi vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (2E). Pohjavesialueen pinta-ala on 15,67 km² ja muodostumisalueen pinta-ala 12,32 km². Asiakirjojen mukaan ottoalue sijoittuu pohjavesialueella vedenjakajan kohdalle. Murskain sijoitettaisiin rintaauksien ja pintamaavallien suojan ottoalueen pohjalle.

Asiakirjoissa on viitattu Siikakankaan pohjavesialueen soveltuminen vedenhankintaan ja maa-ainesten ottamisen yleissuunnitelma -raporttiin, jonka mukaan pohjaveden virtaussuunta ottoalueelta on pohjois-luoteeseen sekä kaakkoon. Ottoalueen länsireunasta ei ole havaittu pohjavettä. Lähimmät potentiaaliset pohjavedenottamot sijoittuvat yli 1,3 kilometrin etäisyydelle ottoalueesta. Asiakirjojen mukaan alueella ei ole vedenottamoita tai suunnitteilla vedenottoa.

Hakemuksen mukaan ottaminen suoritettaisiin ottotasoon +168,05 metriä (N2000). Alueelle asennetusta pohjaveden havaintoputkesta PV5 mitattu pohjavedenpinnantaso on ollut +160–+164,05 metriä (N2000) vuosina 2014–2024.

Luontoselvityksen mukaan tutkimusalueella ei ole luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisia suojeltavia luontotyyppejä, eikä metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Vesilain suojelemia pienvesikohteita, kuten lähteitä tai puroja, tai uhanalaisia tai suojeltavia luontotyyppejä ei alueella ole. Alueelta ei löydy alueen pitkän talousmetsäkäytön takia vanhan metsän kohteita tai edes varttunutta metsää. Alueella ei ole liito-oravalle soveliaista elinympäristöä. Alueella ei havaittu lintudirektiivin liitteen I pesimälajeja, mutta alue todennäköisesti kuuluu laajan reviirin omaavan kehrääjän elinpiiriin. Lepakoille sopivia talvehtimispaikkoja, kuten luolia tai syviä louhikoita, ei alueella esiinny. Siikakankaan alueella aiemmin esiintyneelle uhanalaiselle nahkuri kovakuoriaiselle soveliaista elinympäristöä ei alueella ole. Alueella ei ole perinnebiotooppeja, eikä vanhaan asutukseen viittaavaa kasvilajistoa (arkeofyyttejä) havaittu alueella.

Hakemuksen mukaan lähin Natura-alue Siikaneva FI0341008 sijoittuu varasto- ja tukitoiminta-alueelta lounaaseen lähimmillään noin 350 metrin etäisyydelle. Natura 2000 -alueen suojelun perusteina olevat luontotyypit ovat muun muassa keidassuot, aapasuot, puustoiset suot ja boreaaliset luonnonmetsät. Varsinainen ottotoiminta etenee pois päin Natura-alueesta yli 500 metrin etäisyydellä. Siikakankaan ottoalue sijoittuu Pirkanmaan maakunnallisesti tärkeälle Siikakankaan MAALI-lintualueelle 440167 Siikanevan suoalueen pohjoispuolelle. Siikakankaan alue kuuluu selvityksen mukaan kehrääjän ja kangaskiurun esiintymisalueisiin. Siikakankaan MAALI-alueen koko on noin 426 hehtaaria.

Alueella ei ole yleiskaavaa tai asemakaavaa. Voimassa olevassa Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 ottamisalue sijoittuu tärkeälle pohjavedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Siikakankaan pohjavesialue on merkitty myös teknisen huollon kehittämisen kohdealueeksi (tk), jolla tulee varautua seudulliseen vedenhankintaan. Suunnittelumääräyksen mukaan alueelle ei saa sijoittaa sellaista maankäyttöä, joka voi vaarantaa alueen vaihtoehtoisia käyttömahdollisuuksia vedenhankintaan.

Hakemuksen mukaan vesi otettaisiin ottoalueelta tai sen läheisyydessä olevista ojista tai painanteista, joihin on kerääntynyt pintavettä. Vesien johtaminen suoritettaisiin olemassa olevaan metsäojitukseen eikä vesien johtamisella aiheuteta vettymistä toisen alueella.

Oikeudellinen arviointi

Menettelyvirhe

Lupaviranomainen ei ole pyytänyt asiasta lausuntoa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:n 3 momentin ja maa-aineslain 7 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaisesti. Asiassa on siten tapahtunut menettelyvirhe.

Pohjavesiasioista

Asiakirjojen mukaan ottamisalueella varastoitaisiin polttoaineita. Tukitoiminta-alueen työkoneiden ja polttoainesäiliön alueelle on esitetty suojaustoimia.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksissä 7, 15 ja 16 on määrätty suojakerroksesta pohjaveden pinnan ja ottotason välillä, koneiden säilytys- ja tankkausalueiden ja murskauslaitteiston alustan suojauksesta sekä polttoainesäiliöiden varusteista.

Luvan hakijan tehtävänä on ympäristönsuojelulain 39 § ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 luku huomioon ottaen esittää selvitys, jonka perusteella voidaan arvioida, ovatko ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitetut luvan myöntämisen edellytykset olemassa ja minkälaisia lupamääräyksiä toiminnan vaikutusten vähentämiseksi luvassa on tarpeen asettaa. Hallintolain 31 §:n 1 momentin viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Toiminta sijoittuu 2E-luokan pohjavesialueelle. Siten on otettava huomioon erityisesti ottotoiminnasta aiheutuva maaperän ja pohjaveden pilaantumisriski. Asiassa ei ole esitetty riittävää selvitystä toiminnan polttoainehuollon järjestämisestä. Asiakirjoista ei ilmene muun ohella kerrallaan varastoitavan polttoaineen enimmäismäärä, säiliöiden määrä ja tilavuudet eikä riittävästi varautuminen poikkeustilanteisiin. Polttoainekäyttöisen siirrettävän murskaimen sijoitusalueen maaperän suojausrakenteista ja sen vesienhallinnasta ei ole esitetty selvitystä. Tukitoiminta-alueen muodostuvan huleveden määrä eikä siten rakenteen mitoitus tiedot ilmene hakemuksesta eikä näin ollen se, onko hakemuksessa tarkoitettulla järjestelmällä varmuudella kerättävissä hallitusti tukitoiminta-alueella muodostuva vesimäärä. Asiakirjojen perusteella ei voida varmistua siitä, onko toiminta ja sen polttoainehuolto järjestettävissä hakemuksessa esitetyn mukaisesti tai muutoin parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukaisin menetelmin, kuten murskaimen sijoitusalueen suojausrakenteilla, käyttämällä sähkökäyttöistä murskainta, kattamalla polttoainehuollon alue tarvittavilta osin, järjestämällä työkoneiden polttoainehuolto muualla, johtamalla vesienhallintajärjestelmien vedet pohjavesialueen ulkopuolelle tai toteuttamalla toiminnat muutoin asianmukaisesti siten, että pohjaveden pilaantumisriskiä ei aiheudu. Asiassa ei ole esitetty selvitystä pohjaveden tilasta ottamisalueella, ja selvitys pohjaveden virtaussuunnasta ottamisalueelta on yleistasoinen.

Edellä mainitusti hakemuksessa ei ole riittäviä selvityksiä suunnitelluista pohjaveden suojaustoimenpiteistä, eivätkä hakemuksen tiedot pohjavesialueesta ole kaikilta osin maa-ainesasetuksen 2 §:n 3 momentin kohdan 2 ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaiset. Näin ollen lupaviranomaisella ei ole ollut asiaa käsiteltäessä ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaista lupaharkinnan kannalta riittävää selvitystä. Asiassa ei siten voida varmistua, onko hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuva pohjaveden pilaantumisriski estettävissä

lupamääräyksin, ja täyttyvätkö ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset luvan myöntämisedellytykset.

Hakemuksessa esitetyn selvityksen perusteella ei ole poissuljettua, että ottotoiminnan seurauksena pohjaveden laatu tai esiintymän antoisuus heikentyvät. Asiakirjat ovat pohjavesitietojen osalta niin puutteelliset, että harkintaa vesilain mukaisen luvan tarpeesta ei voida tehdä. Näin ollen lupaviranomaisen on palautettava asiaa uudelleen käsitellessään arvioitava maa-aineslain 3 §:n 1 momentin kohdassa 4 tarkoitetun vesilain mukaisen luvan tarve hankkeelle.

Luonnonsuojelu

Luontoselvityksen mukaan maastokäyntejä on tehty 28.5 ja 19.7.2024 ja näin ollen selvitys on laadittu päätöksen antamisen jälkeen. Luontoselvitys olisi tullut olla asiaa tiedoksiannettaessa nähtävillä ja lupaviranomaisen olisi tullut asiaa käsiteltäessä arvioida selvityksen riittävyys.

Asiakirjoista ei ilmene toiminnassa syntyvien vesien purkupaikka eikä se, onko ottoalueelta metsäojiin johdettavan veden vuosittainen määrä ja laatu merkittävä siten, että se tulisi ottaa huomioon arvioitaessa toiminnan vaikutuksia ympäristöön ja Natura 2000 -alueeseen.

Muut valitusperusteet

Hakemuksessa tarkoitettu toiminta ei sisälly ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki) liitteen 1 hankeluetteloon. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu ensiasteena arvioida YVA-menettelyn harkinnanvaraisuutta YVA-lain 3 §:n 2 momentin nojalla.

Luvan valvontaan liittyvät valitusperusteet eivät ole yhteislupahakemusta koskevan valitusasian yhteydessä hallinto-oikeudessa ratkaistavia kysymyksiä.

Yhteenveto

Ottaen huomioon tapahtunut menettelyvirhe ja hakemusasiakirjojen puutteet, päätös on kumottava ja asia palautettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Asiaa uudelleen käsitellessään lupaviranomaisen on edellä mainitut seikat huomioon ottaen varattava hakijalle tilaisuus täydentää hakemustaan, hakemuksesta on kuultava sen mukaan kuin ympäristönsuojelulain 42–44 §:ssä säädetään, ELY-keskukselta on pyydetty lausunto ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:n 3 momentin ja maa-aineslain 7 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaisesti ja asia on muutoinkin käsiteltävä siten kuin ympäristönsuojelulaissa, maa-aineslaissa ja hallintolaissa säädetään.

Asian näin päättyessä enempi lausuminen valituksessa esitetyistä valitusperusteista raukeaa.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Ruoveden kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **22.1.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Pertti Piippo ja Satu Lyytikäinen sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Heinolainen.

Esittelijä Mia Koski-Träskvik

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Suomen luonnonsuojeluliiton Virtain-Ruoveden yhdistys ry

Jäljennös maksutta

Morenia Oy

Ruoveden kunnan ympäristölautakunta

Keurusselän terveydensuojeluviranomainen

Ruoveden kunnanhallitus

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>